

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นวนิยายคือวรรณกรรมที่เป็นเสมือนกระจกเงา สะท้อนภาพจำลองของมนุษย์และภาวการณ์ต่างๆ ในสังคมแต่ละยุคสมัย ที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดประสบการณ์และทัศนะมุมมองสอดแทรกไว้ในงานเขียนของตน นวนิยายจึงมีอิทธิพลและบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งในชีวิตและสังคมของผู้อ่านแทบทุกด้าน แม้แต่ในยุคปัจจุบันที่มนุษย์มีชีวิตอยู่ท่ามกลางความเจริญแห่งอารยธรรมและวิทยาการด้านเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำทันสมัยไปอย่างรวดเร็ว มนุษย์บางกลุ่มก็ยังคงมีความต้องการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการบริโภคประเภทบันเทิงคดีอยู่ ทั้งนี้เพื่อความเพลิดเพลินใจและผ่อนคลายความตึงเครียดหลังจากที่เหน็ดเหนื่อยกับการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ในชีวิตประจำวันมาแล้ว จึงทำให้พบข้อสังเกตเกี่ยวกับนวนิยายไทยในปัจจุบัน ที่มีทั้งนวนิยายแปลและนวนิยายที่นักประพันธ์ไทยแต่งขึ้นเอง นอกจากการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินแล้ว นวนิยายยังถูกนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ ละครเวที และละครโทรทัศน์เป็นจำนวนมาก จึงทำให้นวนิยายไทยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ โครงสร้างหรือองค์ประกอบที่หลากหลายตามยุคสมัยไปด้วย

นักวิจัยทางภาษาและวรรณกรรม ตลอดจนนักวิจัยทางสาขาจิตวิทยา ได้แสดงทัศนะที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับวิธีการหนึ่งที่มนุษย์ใช้ในการช่วยผ่อนคลายอารมณ์และจิตใจ ยามเกิดความตึงเครียดขึ้น ซึ่งสามารถอธิบายโดยภาพรวมได้ว่า ธรรมชาติของมนุษย์แล้วมีความต้องการบริโภคอาหารอยู่ 2 ประเภท คืออาหารทางกายและอาหารทางจิต นวนิยายเป็นวรรณกรรมบันเทิงคดีรูปแบบหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมจากนักอ่านผู้ชอบสร้างความสุนทรีย์ให้เกิดขึ้นแก่ชีวิตและจิตใจตน เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดภายใน และความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ โดยผ่านตัวละคร เหตุการณ์และเรื่องราวที่ผู้ประพันธ์ได้ถ่ายทอดออกมา นวนิยายจึงนับเป็นอีกหนึ่งประเภทในอาหารทางจิตที่ผูกพันกับมนุษย์มานาน กอรปกับผู้เขียนเองก็มีการปรับแต่งเนื้อหาเรื่องราวไปตามกาลเวลา และรูปแบบตะวันตกอย่างต่อเนื่อง ทำให้นวนิยายมีรูปแบบและโครงสร้างที่เป็นวรรณกรรมปัจจุบันมากขึ้น ซึ่งวิบูลย์วรรณ มุสิกะนุเคราะห์ (2549:53-54) ได้อธิบายไว้โดยสรุปว่า วรรณกรรมปัจจุบันเริ่มแพร่หลายอยู่ในสังคมไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งกรุง

รัตนโกสินทร์ เพราะเป็นสมัยที่ไทยรับรูปแบบ แนวคิด เทคนิคหรือกลวิธีการแต่งของทางตะวันตก มาใช้ในงานเขียนวรรณกรรมไทย จนเกิดการเปลี่ยนแปลงของลักษณะโครงสร้างวรรณกรรมไทย ที่เข้าสู่ยุคปัจจุบันอย่างเห็นได้ชัดเจน ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษา การส่งนักเรียนไปศึกษาต่างประเทศ ความเจริญด้านการพิมพ์และกิจการหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ดังนั้น การศึกษาโครงสร้างวรรณกรรมปัจจุบัน โดยเฉพาะนวนิยาย จึงเป็นที่น่าสนใจยิ่งสำหรับผู้วิจัย

นักเขียนรุ่นใหม่ที่สร้างสรรค์ผลงานนวนิยายออกมาได้ดีและเป็นที่นิยมของผู้อ่านในปัจจุบันมีหลายท่านด้วยกัน แต่หนึ่งในนั้นที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจอยากศึกษาผลงานของท่านมากที่สุดคือนวนิยายของนักเขียนที่ใช้นามปากกาว่า “กึ่งฉัตร” หรือชื่อจริงว่าปาริฉัตร ศาสติคุปต์ ด้วยมีประเด็นความน่าสนใจ ดังที่ทางสำนักพิมพ์อรุณ ซึ่งเป็นสำนักพิมพ์ในเครืออมรินทร์และเป็นผู้ที่นำนวนิยายของกึ่งฉัตรทุกเรื่องมาจัดพิมพ์จำหน่ายทั่วประเทศ เคยได้กล่าวถึงนักเขียนท่านนี้ในบทนำของหนังสือนวนิยายเรื่อง “บ่วงหงส์” สรุปได้ว่า กึ่งฉัตรเป็นนักเขียนสาวอนาคตไกลบนถนนการประพันธ์ไทย มีกลุ่มผู้อ่านให้การต้อนรับอย่างเนืองแน่นอยู่ ผลงานแทบทุกเรื่องมักจะถูกนำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์ที่ประสบความสำเร็จ แต่คนก็ยังสนใจติดตามอ่านต่อจากหนังสือหรือนวนิยายพิมพ์รวมเล่ม เพราะได้อรรถรสที่แตกต่างกันทั้งแนวเรื่อง ฉาก ตัวละคร หรือแม้แต่วิธีการนำเสนอและหลักการในการประพันธ์ (กึ่งฉัตร, 2552: บทนำ)

ขณะที่สุภัทร สวัสดิรักษ์ (2543:9) แสดงข้อคิดเห็นไว้ในลักษณะทำนองเดียวกันนี้จากบทบรรณาธิการ นิตยสารสกุลไทยรายสัปดาห์ ดังสรุปความได้ว่า กึ่งฉัตรเคยทำงานเป็นนักข่าวมาก่อน แม้ปัจจุบันจะไม่ได้ทำอาชีพนี้แล้ว แต่ก็ได้นำพื้นฐานการเป็นนักเจาะหาข้อมูลจากเหตุการณ์รวมทั้งประสบการณ์ตรงที่ได้ค้นพบ มาใช้เป็นประโยชน์ในการเขียนนวนิยายให้มีรสของความแปลกใหม่ ทั้งเค้าโครงและการนำเสนอตัวละคร ที่มีบุคลิกภาพและความคิดร่วมสมัยกับผู้คนในยุคปัจจุบัน จึงทำให้นวนิยายของกึ่งฉัตรครองใจนักอ่านทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่

สภาพการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ก้าวรุดหน้าไปอย่างรวดเร็วในสังคมยุคปัจจุบัน ส่งผลให้มนุษย์มีวิถีการดำเนินชีวิตที่อยู่ด้วยการต่อสู้แข่งขันกันค่อนข้างสูง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม การศึกษาและอื่นๆ อีกหลายด้าน เพื่อตอบสนองความต้องการและการดำรงอยู่ของชีวิต ท่ามกลางกระแสนิยมวัตถุที่ไม่หยุดนิ่งของยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปนั่นเอง นอกจากนี้ยังพบว่าบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมของบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบันนี้ ได้มีการปรับเปลี่ยนไปในลักษณะที่ซับซ้อนมากขึ้นตามไปด้วย จนยากเกินกว่าจะเข้าใจถึงที่มาและสาเหตุที่แท้จริงของบุคลิกภาพนั้นได้

ประเด็นปัญหาต่างๆ ที่มักจะเกิดจากการปรับบุคลิกภาพอยู่ตลอดเวลาของมนุษย์ เมื่อไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ท่ามกลางยุคสมัยที่บุคคลต่างมุ่งความสนใจและให้

ความสำคัญในเรื่องของวัตถุภายนอก จนลืมใส่ใจในความสัมพันธ์อันดีที่พึงมีให้แก่กันและความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกันหรือละเลยแม้กระทั่งการพยายามที่จะทำความเข้าใจในตัวคนอันแท้จริงของตัวเองและผู้อื่นนั้น นับว่ามีภาวะเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดปัญหาด้านบุคลิกภาพและสุขภาพจิตตามมาค่อนข้างสูง ดังข้อมูลข่าวสารและภาพเหตุการณ์ที่ออกมาจากสื่อสาขาต่างๆ ให้เราได้รับทราบและเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ ยกตัวอย่างเช่น ข่าวเหตุการณ์ฆาตกรรมอย่างโหดเหี้ยมทารุณระหว่างสามีภรรยาหรือคู่รัก ข่าวการฟ้องร้องเพื่อแย่งกันเป็นผู้ดูแลมรดกทรัพย์สินระหว่างญาติพี่น้อง ข่าวการทำร้ายร่างกายบุตรหรือบุพการีของตน ข่าวการบังคับข่มขืนกระทำชำเราบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นสายเลือดเดียวกัน ข่าวเหตุการณ์ที่บุคคลในประเทศต่างถูกข่มขืนมาแบ่งแยกสีกัน แสดงพฤติกรรมและอารมณ์อย่างรุนแรง จนเกิดการทะเลาะวิวาทกันในบ้านเมือง ข่าวบุคคลที่ถูกล่อลวงและขโมยทรัพย์สินกันไม่เว้นแต่ละวัน หรือหากจะมีบ้างสำหรับการนำเสนอภาพข่าวของบรรดาบุคคลทั้งหลาย ที่สามารถฟันฝ่าอุปสรรคปัญหาที่รุมเร้าเข้ามาในชีวิต จนกระทั่งประสบความสำเร็จขึ้นมาได้ในปัจจุบัน แต่ก็น้อยนักที่จะปรากฏให้เห็นตามสื่อต่างๆ ตัวอย่างข้อมูลเหล่านี้จึงเป็นเสมือนแรงกระตุ้น ให้ผู้วิจัยต้องการค้นหาคำตอบว่า นอกจากสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายๆ ด้านของสังคมยุคปัจจุบัน ที่เราได้ตั้งข้อสังเกตกันแล้ว บุคลิกภาพต่างๆ ที่อยู่ในตัวของมนุษย์แต่ละบุคคลในปัจจุบันนี้มีลักษณะอย่างไรบ้าง และไม่ว่าจะเป็นบุคลิกภาพทางด้านลบหรือทางด้านบวกก็ตาม ได้มีสาเหตุหรือปัจจัยอะไรอีกที่ส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพเหล่านั้นขึ้นมา

การวิเคราะห์บุคลิกภาพตัวละครเชิงทฤษฎีในวรรณกรรมประเภทนวนิยายนั้น สามารถทำได้หลายแนว ทั้งนี้ต้องพิจารณาเลือกกรอบคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมที่สุด สำหรับนำมาใช้ประกอบการศึกษาวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ซึ่งชำนาญ รอดเหตุภัย (2552:72) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ผ่านงานวรรณกรรมไว้ว่า “จิตวิทยาเป็นวิชาที่ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ ส่วนวรรณกรรมเป็นเรื่องที่จำลองมาจากชีวิตมนุษย์ วรรณกรรมและจิตวิทยาจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด”

ในขณะที่ศรีเรือน แก้วกังวาน (2551:9-10) ก็ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับศาสตร์แห่งการเข้าใจตนเองและผู้อื่น เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพในการดำเนินชีวิต สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของมนุษย์มีมากมายหลายแบบ มนุษย์ทุกยุคทุกสมัยต่างพากันเพียรค้นหาที่จะเข้าใจลักษณะบุคลิกภาพของมนุษย์ด้วยกัน โดยสะท้อนออกมาในศาสตร์แขนงต่างๆ จนเกิดทฤษฎีบุคลิกภาพ ที่สามารถนำไปใช้ประกอบการศึกษาได้ ทั้งในศาสตร์สายวิทยาศาสตร์และวิทยาการหลายแขนงในสายศิลปศาสตร์ เช่น แพทยศาสตร์ วรรณคดีและวรรณกรรม ศาสนา ปรัชญา โบราณคดี เศรษฐศาสตร์และมานุษยวิทยา เป็นต้น

นอกจากนี้ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2522:155) ได้มีทัศนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษามนุษย์กับทฤษฎีจิตวิทยาที่สอดคล้องกันอีกว่า “การศึกษามนุษย์จากทฤษฎีจิตวิทยาทำให้ เราได้ใช้สมอง แต่การศึกษามนุษย์จากวรรณกรรม ทำให้เรามีอารมณ์ร่วมและเห็นภาพมนุษย์เป็น ตัวอย่างหลายๆ แบบ”

จากแนวคิดและมุมมองของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีจิตวิทยาทั้งสามท่าน ดังกล่าว ทำให้ได้แนวทางในการศึกษาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีบุคลิกภาพและจิตวิทยาเพิ่มเติม มากขึ้น เพราะสามารถนำมาใช้กับงานวิจัยสายศิลปศาสตร์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เป็นกรอบ แนวทางในการศึกษามนุษย์จากตัวละครในงานวรรณกรรม ย่อมจะทำให้ผลการศึกษา มีหลักการ และความน่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนี้ยังเคยมีนักการศึกษาและนักวิจัยหลากหลายแขนงวิชาด้วยกัน ได้นำทฤษฎีจิตวิทยาแนวจิตวิเคราะห์ ไปใช้ในการวิเคราะห์วิจารณ์บุคลิกภาพหรือพฤติกรรม ตัวละคร ทั้งในวรรณคดีรุ่นเก่าและวรรณกรรมรุ่นใหม่มากมาย

จิตวิเคราะห์ เป็นแนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มแรกที่ศึกษาจิตวิทยาเชิงบุคลิกภาพอย่างเป็น วิทยาศาสตร์ และได้รับการยอมรับว่าเป็นเสมือนเสาหลักเสาแรกของศาสตร์ด้านนี้ ที่ทำให้ การศึกษามนุษย์จากตัวละคร ขยายแนวคิดออกไปหลายทิศทางและยังมีอิทธิพลต่อแนวคิดสาขา อื่นๆ อีกมากมาย จากการศึกษาคำอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ กิดิกร มีทรัพย์ (2554:9) พอสรุปได้ว่า ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) เป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาทฤษฎีหนึ่ง ค้นพบโดย ซิกมันด์ ฟรอยด์ และคณะ มีสาระสำคัญคือ เป็นทฤษฎีที่ใช้ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์อย่างมีหลักการ สามารถใช้เป็นชุดเทคนิควิทยาค้นหาแรงจูงใจในพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์และเป็นระบบ อย่างหนึ่งที่ใช้เกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้มีปัญหาพฤติกรรมแปรปรวน

นพมาศ อึ้งพระ(ศิริเวคิน) (2551:38-39) กล่าวถึงฟรอยด์ สรุปได้ว่า ฟรอยด์นั้นเป็น นักทฤษฎี ที่ชาญฉลาดและดั้งเดิม (original) เขามีเพียงแต่ศึกษาเฉพาะพฤติกรรมปกติเท่านั้น แต่ยังสนใจ ปรากฏการณ์ต่างๆ รอบตัวอีกหลากหลาย โดยได้สร้างระบบที่พยายามอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ทุกรูปแบบ ทฤษฎีของเขาจึงยังเป็นทฤษฎีที่ครอบคลุมที่สุด เท่าที่เคยมีการศึกษามนุษย์มา

พวงพยอม ชิดทอง (2549:35-36) ได้แสดงทัศนะที่สอดคล้องกันว่า “ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ของฟรอยด์ ฉายให้เห็นภาพมนุษย์ที่อยู่ทั้งในโลกแห่งความเป็นจริง โลกแห่งมายา และโลกแห่ง ความฝัน เป็นมนุษย์ที่ต้องเผชิญกับข้อขัดแย้งภายในตนเองและกับผู้อื่น ในขณะเดียวกันก็เป็นมนุษย์ ที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการคิดนึกและมีเหตุผล...” ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ฟรอยด์เป็น นักวิชาการสาขาจิตวิทยาและจิตแพทย์ชั้นนำระดับแบบฉบับผู้หนึ่งของโลก อันยากที่จะลบหรือ มองข้ามทฤษฎีของเขาไปได้จากประวัติความก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่

การศึกษานุคลิกภาพภาพของมนุษย์ผ่านพฤติกรรมของตัวละครในนวนิยายนั้น เคยมีผู้สนใจทำการวิเคราะห์ เช่น กนกวรรณ คันสินธ์ (2552) ได้ศึกษาวิเคราะห์บุคลิกภาพตัวละครเอกฝ่ายหญิงในนวนิยายของกึ่งฉัตร ระหว่าง พ.ศ.2545-พ.ศ.2550 หากแต่มุ่งศึกษาเฉพาะลักษณะบุคลิกภาพภายนอกและบุคลิกภาพภายในของตัวละครเท่านั้น ยังไม่ได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดบุคลิกภาพเหล่านั้นขึ้นมาหรือแม้แต่นวนิยายของพีรพล เทพประสิทธิ์ (2548) ที่วิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละครเอกตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ในนวนิยายเรื่องหลายชีวิต แต่ก็พิจารณาเฉพาะกรอบคิดด้านกลวิธานป้องกันตัวและการตรึงแน่นเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาเพิ่มเติม ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของตัวละครเอก ซึ่งจะเป็นชายหรือหญิงก็ได้ในนวนิยายของกึ่งฉัตร โดยพิจารณาตามแนวคิดทฤษฎีจิตวิเคราะห์ทั้ง 6 แนวคิด ของซิกมันด์ ฟรอยด์

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดข้างต้นจึงเป็นที่มาของเหตุผลส่วนหนึ่ง ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาโครงสร้าง ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตัวละครเอกและคุณค่าที่มีต่อสังคมในนวนิยายของกึ่งฉัตร ที่มีการพิมพ์รวมเล่มครั้งแรกระหว่าง พ.ศ.2541-พ.ศ.2554 เป็นกลุ่มข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เพราะระยะเวลาดังกล่าว ถือว่ายังอยู่ในช่วงยุคสมัยปัจจุบันที่ไม่นานเกินไปนักจะทำให้สามารถร่วมจินตนาการหรือร่วมเรียนรู้ลักษณะโครงสร้างของนวนิยาย บุคลิกภาพของมนุษย์ผ่านเรื่องราวและวิถีการดำเนินชีวิต ไปพร้อมกับตัวละครที่นักเขียนยุคใหม่อย่าง “กึ่งฉัตร” สร้างไว้ในนวนิยายได้โดยง่ายขึ้น และเพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ให้เกิดคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นต่อไป

โจทย์ในการวิจัย

1. นวนิยายของ “กึ่งฉัตร” ที่ได้รับการพิมพ์รวมเล่มครั้งแรก ระหว่าง พ.ศ. 2541-พ.ศ.2554 มีลักษณะโครงสร้างหรือองค์ประกอบของเรื่องอย่างไร
2. เมื่อวิเคราะห์ตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ มีปัจจัยอะไรที่ส่งผลให้ตัวละครเอกในนวนิยายของ “กึ่งฉัตร” มีบุคลิกภาพเช่นนั้น
3. นวนิยายของ “กึ่งฉัตร” ที่ได้รับการพิมพ์รวมเล่มครั้งแรก ระหว่าง พ.ศ. 2541-พ.ศ.2554 ให้คุณค่าต่อสังคมอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างในนวนิยายของกึ่งฉัตร ระหว่าง พ.ศ. 2541 – พ.ศ.2554
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตัวละครเอก ในนวนิยายของกึ่งฉัตร ระหว่าง พ.ศ.2541-พ.ศ.2554 ตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์
3. เพื่อวิเคราะห์คุณค่าในนวนิยายของกึ่งฉัตร ระหว่าง พ.ศ.2541-พ.ศ.2554 ที่มีต่อสังคม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบลักษณะโครงสร้างนวนิยายของกึ่งจักร ระหว่าง พ.ศ. 2541–พ.ศ.2554
2. สามารถวิเคราะห์และทราบสาเหตุหรือปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพตัวละครเอกในนวนิยายของกึ่งจักรระหว่าง พ.ศ.2541–พ.ศ.2554 ตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ในด้านจิตใต้สำนึก โครงสร้างบุคลิกภาพ ขั้นตอนการพัฒนาบุคลิกภาพ สัญชาตญาณ ความหวาดกลัว อีโก้และกลวิธานป้องกันตัว
3. ได้ทราบการให้คุณค่าในนวนิยายของกึ่งจักรระหว่าง พ.ศ.2541–พ.ศ.2554 ที่มีต่อสังคม
4. เกิดแนวคิด ความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมที่แสดงออกและบุคลิกภาพของมนุษย์ในสังคม

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

1. ขอบเขตด้านข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ข้อมูล ได้แก่ นวนิยายของ “กึ่งจักร”
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นวนิยายของ “กึ่งจักร” โดยเลือกเรื่องที่ได้รับการพิมพ์รวมเล่มครั้งแรก ระหว่าง พ.ศ.2541–พ.ศ.2554 จำนวน 10 เรื่อง เรื่องละ 1 ตัวละครเอก ดังนี้

ลำดับ	ปีที่พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก	ชื่อนวนิยาย	ชื่อตัวละครเอก
1	2541	บ่วงหงส์	พิมพ์ลภัส (หญิง)
2	2541	ดั่งไฟได้น้ำ	รุจรวี (หญิง)
3	2542	มีเพียงรัก	จิตภา (หญิง)
4	2543	รอยพรหม	ธาราธร (หญิง)
5	2545	พรายปรารถนา	กิรณา (หญิง)
6	2546	รหัสหัวใจ	วิมลิน (หญิง)
7	2546	ในเรือนใจ	กันตยศ (ชาย)
8	2547	ฟ้ากระจ่างดาว	มีคณา (หญิง)
9	2549	ค่าของหัวใจ	กันตา (หญิง)
10	2554	ลับลงใจ	จิรณธร (ชาย)

โดยนวนิยายในแต่ละเรื่องดังกล่าว มีการพิมพ์ซ้ำไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง ดังภาพปกหนังสือ นวนิยายของกึ่งจักรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

1. "บ่วงหงส์"
พิมพ์ครั้งที่ 13
ปี พ.ศ. 2552

2. "คังไฟได้น้ำ"
พิมพ์ครั้งที่ 8
ปี พ.ศ. 2551

3. "มีเพียงรัก"
พิมพ์ครั้งที่ 10
ปี พ.ศ. 2550

4. "รอยพรหม"
พิมพ์ครั้งที่ 8
ปี พ.ศ. 2553

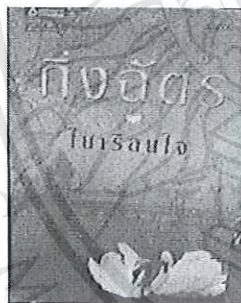

5. "พรายปรารถนา"
พิมพ์ครั้งที่ 6
ปี พ.ศ. 2552

6. "รหัสหัวใจ"
พิมพ์ครั้งที่ 6
ปี พ.ศ. 2553

7. "ในเรือนใจ"
พิมพ์ครั้งที่ 7
ปี พ.ศ. 2553

8. "ฟ้ากระจำงดาว"
พิมพ์ครั้งที่ 7
ปี พ.ศ. 2554

9. "ค่ำของหัวใจ"
พิมพ์ครั้งที่ 4
ปี พ.ศ. 2551

10. "สับลวงใจ"
พิมพ์ครั้งที่ 5
ปี พ.ศ. 2554

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 มุ่งวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างในนวนิยายของกึ่งจักร ระหว่าง พ.ศ.2541– พ.ศ.2554 จำนวน 10 เรื่อง โดยใช้ทฤษฎีโครงสร้าง ตามที่ประพนธ์ เรืองณรงค์ และคณะ ได้สรุปแนวทางการพิจารณาไว้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่

- 2.1.1 โครงเรื่อง
- 2.1.2 แก่นเรื่อง
- 2.1.3 ตัวละคร
- 2.1.4 บทสนทนา
- 2.1.5 ฉาก
- 2.1.6 ความคิดเห็นของผู้แต่ง
- 2.1.7 ทำนองในการแต่ง

2.2 มุ่งเน้นการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตัวละครเอก ในนวนิยายของ “กึ่งจักร” ระหว่าง พ.ศ.2541–พ.ศ.2554 ตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ โดยใช้เนื้อหาทฤษฎีที่มีแนวคิดสำคัญ 6 แนวคิด คือ

- 2.2.1 จิตใต้สำนึก
- 2.2.2 โครงสร้างบุคลิกภาพ
- 2.2.3 ขั้นตอนการพัฒนบุคลิกภาพ
- 2.2.4 สัญชาตญาณ
- 2.2.5 ความหวาดกลัว
- 2.2.6 อีโก้และกลวิธีป้องกันตัว

2.3 มุ่งวิเคราะห์คุณค่าในนวนิยายของ “กึ่งจักร” ระหว่าง พ.ศ.2541–พ.ศ.2554 ที่มีต่อสังคม จำนวน 10 เรื่อง โดยพิจารณาคุณค่าของวรรณกรรมตามแนวคิดของ ธวัช ปุณโณทกซึ่งประกอบด้วย 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

- 2.3.1 คุณค่าวรรณกรรมต่อปัจเจกบุคคลอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม
- 2.3.2 คุณค่าวรรณกรรมต่อการสร้างสรรค์สังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงสร้าง หมายถึง องค์ประกอบของนวนิยาย ได้แก่ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก ความคิดเห็นของผู้แต่ง และกลวิธีในการแต่ง

2. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมเฉพาะตัวโดยรวมที่เด่นชัด ของตัวละครเอก ในนวนิยายของ “กึ่งจักร”

3. ตัวละครเอก หมายถึง บุคคลสมมุติชายหรือหญิงในนวนิยายของ “กึ่งจักร” ซึ่งมีบทบาทหลักหรือตำแหน่งที่แสดงถึงการกระทำอันสำคัญยิ่งต่อการดำเนินเรื่องทั้งหมดและทำให้นวนิยายคลี่คลายไปสู่บทสรุปหลักของเรื่องนั้นได้

4. นวนิยาย หมายถึง วรรณกรรมบันเทิงคดีร้อยแก้วของ “กึ่งจักร” ที่แต่งหรือสมมุติขึ้น โดยมีโครงเรื่องและตัวละครที่ได้จำลองมาจากชีวิตจริงของบุคคลที่รู้จักหรือพบเห็นโดยทั่วไปในปัจจุบัน และได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มครั้งแรก ระหว่าง พ.ศ.2541-พ.ศ.2554 ทั้งนี้นวนิยายในแต่ละเรื่องนั้น ได้มีการพิมพ์ซ้ำไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง

5. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ หมายถึง แนวคิดทางจิตวิทยาของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ และอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตัวละครเอก ในนวนิยายของ “กึ่งจักร” ระหว่าง พ.ศ.2541-พ.ศ.2554 ประกอบด้วยสาระสำคัญ 6 แนวคิด ได้แก่ จิตใต้สำนึก โครงสร้างบุคลิกภาพ การพัฒนาบุคลิกภาพ สัญชาตญาณ ความหวาดกลัว อีโก้และกลวิธีป้องกันตัว

6. คุณค่า หมายถึง ประโยชน์ที่สังคมได้รับจากนวนิยายของ “กึ่งจักร” ระหว่าง พ.ศ. 2541-พ.ศ.2554 ตามแนวคิดของรวิช ปุณโยทก ที่แบ่งประโยชน์ของวรรณกรรมต่อสังคมออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ๆ ได้แก่ ประโยชน์ของวรรณกรรมต่อปัจเจกบุคคลอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม และประโยชน์ของวรรณกรรมต่อการสร้างสรรค์สังคม